

Forslag

til

Lov om inddrivelse af underholdsbidrag.

Fremsat den 19. oktober 1962 af *justitsministeren*.

§ 1. Reglerne i denne lov finder anvendelse på inddrivelse af underholdsbidrag til barn, ægtefælle eller en uden for ægteskab besvangret kvinde, såfremt bidraget tjener til fyldestgørelse af en i dansk lov hjemlet underholdsforpligtelse.

Stk. 2. Endvidere finder lovens regler anvendelse på inddrivelse af bidrag til fyldestgørelse af en underholdsforpligtelse i henhold til udenlandsk lov i det omfang, det fastsættes ved overenskomst med fremmed stat eller bestemmes af justitsministeren.

§ 2. Efter nærmere af justitsministeren fastsatte regler skal politiet og i København overpræsidenten på begæring foretage inddrivelse af underholdsbidrag.

§ 3. Skyldneren skal give myndighederne de for inddrivelsen af bidraget fornødne oplysninger om sine økonomiske og personlige forhold. Såfremt det forlanges, skal oplysningerne gives under personligt fremmøde for den myndighed, der foretager inddrivelsen. Møder skyldneren ikke efter tilsigelse, kan han bringes til stede ved politiets hjælp.

Stk. 2. Skyldnerens arbejdsgiver skal på forlangende give myndighederne oplysninger om skyldnerens arbejds- og lønningsforhold.

§ 4. Bidraget kan inddrives ved udpantning efter reglerne i retsplejelovens kapitel 54. De udgifter ved udpantningen, der ikke kan fås godtgjort af skyldneren, afholdes af statskassen.

Stk. 2. Når skyldneren forgæves er eftersøgt eller har forladt landet for længere eller ubestemt tid uden at have iagttaget reglerne i § 19, kan der efter overøvrighedens nærmere bestemmelse uden forudgående forkyndelse af kendelse herom foretages udpantning for det samlede bidrag i skyldnerens her i landet værende formue. Med det således inddrevne beløb forholdes der i overensstemmelse med § 21.

§ 5. Bidraget kan inddrives ved tilbageholdelse i skyldnerens lønning eller andet arbejdsvederlag, derunder provision, tantième, gratiale og feriegodtgørelse. Tilbageholdelse kan ligeledes kræves i ventepenge eller pension, uanset om pensionen udredes af offentlig eller privat kasse. På samme måde kan tilbageholdelse kræves i folkepension, invalidepension, andre periodiske ydelser fra offentlige kasser, i understøttelse, som skyldneren har krav på, i livrente og andre periodisk forfaldende forsikringsbeløb samt i renter af båndlagte kapitaler eller andre kapitaler, der er hensat til rentenydelse for skyldneren.

Stk. 2. Pålæg om tilbageholdelse kan gives, selv om ydelsen til skyldneren ikke er forfalden, og tilbageholdelse kan ske, selv om ydelsen helt eller delvis er unddraget fra kreditorforfølgning.

Stk. 3. Fremsætter skyldneren indsigelse imod et pålæg om tilbageholdelse, afgøres spørgsmålet af fogeden ved kendelse. Tilbageholdelsen udsættes dog ikke ved sagens indbringelse for fogeden.

§ 6. Pålæg om tilbageholdelse gives af politimesteren på det sted, hvor skyldneren bor, eller, hvis han ikke har kendt bopæl her i landet, på det sted, hvor tilbageholdelsen skal foretages. I København gives pålægget af overpræsidenten. Det beløb, der skal tilbageholdes ved hver udbetaling til skyldneren, fastsættes således, at der overlades ham det nødvendige til eget og families underhold.

Stk. 2. Pålægget skal være skriftligt og angive indholdet af §§ 7-8 samt § 22.

Stk. 3. Er skyldneren forhyret med dansk skib, kan bestemmelserne i stk. 1-2 fraviges efter nærmere af justitsministeren fastsatte regler.

Stk. 4. Den, som har modtaget pålæg om tilbageholdelse, skal indbetale tilbageholdte beløb til politiet — i København overpræsident. Indbetaling skal ske, efterhånden som tilbageholdelse finder sted, medmindre vedkommende myndighed fastsætter en anden betalingsordning.

§ 7. Den arbejdsgiver, som har modtaget pålæg om tilbageholdelse i løn m. v., skal, hvis skyldneren ophører at være beskæftiget hos ham, straks give den bidragsinddrivende myndighed skriftlig underretning herom. Er det ham bekendt, hvor skyldneren herefter har beskæftigelse, skal han samtidig oplyse dette.

§ 8. Den, der har modtaget pålæg om tilbageholdelse i løn m. v., er erstatningspligtig, såfremt pålægget ikke efterkommes. For erstatningsbeløbet kan udpantning finde sted efter samme regler som fastsat i § 4, stk. 1.

§ 9. Skal der tilbageholdes bidrag til flere bidragsberettigede, fordeles det tilbageholdte beløb mellem de berettigede efter den inddrivende myndigheds nærmere bestemmelse.

§ 10. Skønnes det, at et forfaldent bidrag ikke vil kunne inddrives ved udpantning eller tilbageholdelse i løn m. v., træffes der efter den bidragsberettigedes anmodning afgørelse om, hvorvidt skyldneren skal hensættes til afsoning af bidraget.

Stk. 2. Afgørelsen træffes af politimesteren på det sted, hvor skyldneren bor, eller, hvis

han ikke har kendt bopæl her i landet, på det sted, hvor den bidragsberettigede bor. I København træffes afgørelsen af overpræsidenten.

§ 11. Bidragsskyld på 300 kr. eller derunder afsones med én dag for hver 10 kr., dog mindst to dage.

Stk. 2. Den del af skylden, som overstiger 300 kr., afsones med én dag for hver 25 kr.

Stk. 3. Ved afsoning af flere bidragsforpligtelser beregnes afsoningstiden efter det samlede bidragsbeløb.

Stk. 4. Afsoningen sker efter reglerne om straf af hæfte.

§ 12. Skyldneren kan ikke hensættes til afsoning i mere end 120 dage inden for et tidsrum af et år, selv om afsoningen vedrører flere bidragsforpligtelser. Den del af bidragene, der som følge heraf ikke kommer til afsoning, og som var forfalden ved afsoningens påbegyndelse, kan heller ikke senere forlanges afsonet.

§ 13. Ved periodisk forfaldende bidrag kan afsoning kun ske for mindre end én måneds bidrag, såfremt der ikke vil påløbe yderligere bidrag efter den pågældende bidragsbestemmelse.

§ 14. Tjenestegørende værnepligtige kan ikke hensættes til afsoning, så længe de er indkaldt.

§ 15. Afgørelse om afsoning eller om afsoningens iværksættelse kan udsættes, såfremt skylden afdrages i overensstemmelse med en af politimesteren — i København overpræsidenten — fastsat afdragsordning, eller det skønnes, at skyldneren er ude af stand til at betale på grund af forhold, som ikke kan lægges ham til last, såsom sygdom, uforskyldt arbejdsløshed eller særlig tyngende forsørgerpligter.

Stk. 2. Inden der træffes sådan bestemmelse, skal der så vidt muligt indhentes en erklæring fra den bidragsberettigede.

§ 16. Bestemmelse om, at skyldneren skal hensættes til afsoning, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed, men skyldneren kan forlange spørgs-

målet om frihedsberøvelsens lovlighed forelagt domstolene efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43a. Skyldneren skal samtidig med bestemmelsen om afsoning gøres bekendt hermed.

§ 17. Afsoning af bidrag medfører ikke bortfald af betalingspligt eller af de andre midler til bidragets inddrivelse eller af retten til at kræve bidraget udbetalt af det offentlige.

§ 18. Udgifterne ved afsoning afholdes af statskassen.

§ 19. Agter en skyldner at tage bopæl eller fast ophold i udlandet, inden han har opfyldt hele sin bidragspligt, skal han inden udrejsen, om fornødent efter politimesterens — i København overpræsidentens — bestemmelse og i det omfang og på den måde, denne finder det passende, opfylde bidragspligten eller stille sikkerhed herfor.

Stk. 2. Undlader skyldneren at stille sikkerhed for bidragspligtens opfyldelse som fastsat i stk. 1, kan politimesteren — i København overpræsidenten — bestemme, at fremtidige bidrag for en nærmere fastsat periode skal kunne inddrives straks.

Stk. 3. Består en af skyldneren stillet sikkerhed i kaution, finder reglerne i §§ 2-9 tilsvarende anvendelse ved bidragets inddrivelse hos kautionisterne.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1 omfatter ikke personer, som tager bopæl eller fast ophold i Finland, Island, Norge eller Sverige. I det omfang, det fastsættes af justitsministeren, omfatter bestemmelsen heller ikke personer, som tager bopæl eller fast ophold i andre lande, med hvilke der er indgået aftale om ydelse af bistand ved inddrivelse af underholdsbidrag.

§ 20. Efter overøvrighedens bestemmelse kan reglerne i § 19 bringes til anvendelse

over for en mand, der er part i en påbegyndt faderskabssag.

§ 21. Ved inddrivelse af bidrag i medfør af § 19, stk. 2, indbetales det indkomne beløb til overformynderiet, medmindre der med overøvrighedens tilladelse træffes anden bestemmelse.

Stk. 2. Ophører bidragspligten, inden beløbet er opbrugt, tilfalder den tilbageværende del af dette skyldneren eller hans bo.

§ 22. Overtrædelse af § 3, stk. 2, og § 7 straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

§ 23. Retten til at bruge de særlige inddrivelsesmidler bortfalder, hvis begæring om bidragets inddrivelse eller om forskudsvis udbetaling af bidraget efter de herom gældende regler ikke fremsættes inden 1 år efter bidragets forfaldstid.

Stk. 2. Der kan ikke træffes bestemmelse om afsoning af bidrag, der vedrører en periode, som ligger mere end 1 år forud for det tidspunkt, da den i stk. 1 nævnte begæring blev fremsat. Tilbageholdelse i løn m. v. eller afsoning kan ikke ske for bidrag, som har været forfaldne i mere end 5 år.

§ 24. Denne lov træder i kraft den 1. juli 1963.

Stk. 2. Loven finder anvendelse også med hensyn til de inden dens ikrafttræden opståede bidragsforpligtelser. Reglerne om afsoning kommer til anvendelse på alle bidrag, med hensyn til hvilke afsoningsordre ikke er udfærdiget inden lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Lov nr. 133 af 7. maj 1937 om inddrivelse og sikring af underholdsbidrag ophæves.

§ 25. Loven gælder ikke for Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget er udarbejdet på grundlag af den i 1961 afgivne betænkning fra justitsministeriets udvalg vedrørende inddrivelse af familieretlige underholdsbidrag og er i alt væsentligt overensstemmende med udvalgets lovudkast.

Kun for så vidt angår enkelte bestemmelser har justitsministeriet fundet anledning til at foreslå indholdsmæssige ændringer, og der er i nedenstående bemærkninger gjort rede for disse.

I øvrigt henvises til bemærkningerne i udvalgets betænkning.

Til § 5, stk. 1.

Som genstand for tilbageholdelse nævnes i udvalgets lovudkast bl. a. renter af båndlagte kapitaler. Som forudsat ved formuleringen af § 11, stk. 2, i den gældende lov om inddrivelse af underholdsbidrag vil en kapital imidlertid også, uden at egentlig båndlæggelse foreligger, kunne være hensat til rentenydelse for skyldneren. Også i sådanne tilfælde bør der kunne kræves tilbageholdelse i renterne, og bestemmelsen i forslagens § 5, stk. 1, foreslås derfor affattet i overensstemmelse hermed.

Til § 5, stk. 2-3.

Efter § 5, stk. 2, i udvalgets lovudkast afgøres spørgsmålet om berettigelsen af skyldnerens indsigelser mod bidragskravets eksistens eller størrelse af fogden ved kendelse.

Den angivne begrænsning af de indsigelser, som skyldneren kan forlange påkendt af fogden, er i overensstemmelse med § 14, 2. punktum, i den gældende lov om inddrivelse af underholdsbidrag, som imidlertid angår skyldnerens retsstilling, efter at der er truffet bestemmelse om afsoning af bidraget.

Når der som foreslået åbnes adgang for skyldneren til i forbindelse med meddelelse af pålæg om tilbageholdelse i løn m. v. at få indsigelser påkendt af fogden, bør adgangen hertil efter justitsministeriets opfattelse ikke begrænses til indsigelser mod bidragskravet, men omfatte også indsigelser mod selve tilbageholdelsespålægget, f. eks. gående ud på, at det beløb, der ifølge pålægget skal tilbageholdes, er fastsat for højt, jfr. herved reglen i forslagens § 6, stk. 1, 3. punktum, hvorefter beløbet skal fastsættes således, at der overlades skyldneren det fornødne til eget og families underhold.

Bestemmelsen i § 5, stk. 2, i udvalgets udkast, der af systematiske grunde er optaget som stk. 3 i forslagens § 5, foreslås derfor affattet således, at spørgsmålet om berettigelsen af skyldnerens ind-

sigelser mod tilbageholdelsespålægget afgøres af fogden, uanset om indsigelserne angår bidragskravet eller tilbageholdelsespålægget i snævrere forstand. Samtidig foreslås det i bestemmelsen udtrykkeligt angivet, at tilbageholdelsen ikke udsættes ved, at skyldneren fremsætter indsigelser, som skal påkendes af fogden.

Til § 6.

Efter § 6, stk. 5, i udvalgets lovudkast, som svarer til § 7, stk. 2, i den gældende lov om inddrivelse af underholdsbidrag, kan der ikke i det tilbageholdte beløb foretages arrest eller eksekution.

Da en regel herom efter justitsministeriets opfattelse må anses for overflødig, er bestemmelsen ikke medtaget i lovforslaget.

Til § 7.

Den som § 7, stk. 2, i udvalgets lovudkast optagne bestemmelse er indarbejdet i forslagens § 22. Herom henvises til de nedenfor anførte bemærkninger til denne bestemmelse.

Til § 14.

Den gældende lov om inddrivelse af underholdsbidrag indeholder i § 16, stk. 1, en særlig regel om, at bidrag, der påhviler en kvinde til hendes nuværende eller tidligere ægtefælle eller til hendes stedbørn, ikke kan kræves afsonet.

Som anført af udvalget er bidrag til stedbørn uden praktisk betydning. Efter justitsministeriets opfattelse er imidlertid også den praktiske betydning af bestemmelsen om, at en kvinde ikke kan hensættes til afsoning af bidrag til hendes ægtefælle, yderst begrænset. Den af udvalget herom foreslåede regel, som fraviger den i lovgivningen i øvrigt gennemførte ligestilling af mænd og kvinder, er derfor ikke medtaget i forslagens § 14.

Til § 15.

Justitsministeriet har fundet det rettest at foreslå, at det i § 15 udtrykkeligt anføres, at afgørelse om afsoning eller om afsoningens iværksættelse kan udsættes, også hvis skylden afdrages med et nærmere fastsat beløb.

Til §§ 19-21.

Den som § 20 i udvalgets lovudkast optagne bestemmelse foreslås af systematiske grunde placeret som stk. 2 i forslagens § 19. Bestemmelserne i lovudkastets §§ 21-22 er derfor optaget som §§ 20-21 i forslaget.

Til § 22.

I modsætning til den gældende lov om inddrivelse af underholdsbidrag hjemler udvalgets lovudkast ikke strafansvar for den arbejdsgiver, som undlader at meddele myndighederne de i § 3, stk. 2, omhandlede oplysninger, men alene for arbejdsgiverens undladelse af at give myndighederne underretning, såfremt en bidragsskyldner, i hvis løn der skal foretages tilbageholdelse, forlader sin tjeneste, jfr. udkastets § 7.

Da justitsministeriet må foretrække, at den gældende ordning på dette område bibeholdes, er der som § 22 i forslaget optaget en bestemmelse, hvorefter overtrædelse af § 3, stk. 2, og § 7 straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning. Det bemærkes herved, at afgivelse af urigtige oplysninger i de af bestemmelserne omfattede tilfælde efter forslaget vil være omfattet af straffelovens § 162.

Til § 23.

Da det af § 97 i lov om offentlig forsorg følger, at også inddrivelse af underholdsbidrag, som efter de herom gældende regler er udbetalt forskudsvis af det offentlige, vil skulle ske efter forslagens regler, har man fundet det hensigtsmæssigt i relation til de i § 23 indeholdte fristbestemmelser at sidestille begæring om forskudsvis udbetaling af bidrag med begæring om bidragets inddrivelse.

Efter udvalgets forslag skal der ikke kunne iværksettes afsoning af bidrag, som har været forfaldne i mere end 5 år. Da det er justitsministeriets opfattelse, at der for anvendelse af inddrivelsesmidlet tilbageholdelse i løn m. v. bør indføres en tilsvarende tidsfrist, er en regel herom optaget i forslagens § 23, stk. 2, 2. punktum.

Denne bestemmelse foreslås i øvrigt affattet således, at den udelukker ikke blot, at afsoning eller tilbageholdelse i løn m. v. iværksettes efter fristens udløb, men også, at anvendelsen af disse inddrivelsesmidler fortsættes udover dette tidspunkt.